

CASTELL GÒTIC DE LES SETZE CAMBRES ACRISTALLADES.

escrit per Lluís M. Xirinacs Damians.

0.- INTRODUCCIÓ.

00.- Són les sis de la tarda d'un dilluns d'hivern, 23 de desembre de 1996. Ja és fosc.

000.- Enceto la redacció del Castell gòtic de les setze Cambres acristallades, en una sala de treball, tranquil·la i ordenada, que mira a la Plaça Reial del Casc Antic de Barcelona. Estic sol. La plaça, sempre bulliciosa, és, de moment, miraculosament callada. Les llargues palmeres guaiten per la meua finestra, de fora a dins, encuriosides, a veure que faig. Damunt la taula, només l'ordinador i un plànol aproximat del complicat Castell, per no perdre-m'hi.

01.- Aquest és un castell estany, esgarrifa de pensar-hi. És exageradament esquerp. No té portes ni finestres, no té entrades ni sortides. No té parets externes ni teulada ni fonaments. Inimaginable! Abans de començar a descriure'l, jo ja hi era. No hi he entrat. He estat concebut, he nascut i m'he criat a dins. En sóc presoner de tota la vida. Caldrà, doncs, descriure'l des de dins d'ell mateix.

010.- Té setze cambres, en forma de tetraedre regular: una mena de piràmide de tres cares (triangles equilàters) iguals entre elles i iguals a la base. Les setze cambres són iguals entre elles, màgicament transparents, les unes respecte de les altres, d'arquitectura gòtica. Lector, pren paper i llapis i tracta de fer algun dibuix que representi allò que t'estic descrivint. El castell podria distribuir-se internament d'altres maneres, per exemple amb vuit cambres cúbiques iguals i regulars.

011.- Si no hi ha cap defora que permeti mirar-se-les a títol d'espectador extern, caldrà mirar cada cambra des de dins d'ella mateixa o des de qualsevol de les altres cambres. També ací la visió ens sorprèn. Cada cambra és un tetraedre rar, inflat (tècnicament se'n diu hiperesfèric) en les arestes, en les parets o cares i, fins i tot, de forma difícil de dir i d'imaginar, inflat en l'interior d'ell mateix. Tot trajecte intern aparentment recte és en realitat corb, com quan camines sobre la superfície de la terra. Però això s'esdevé fins i tot en la direcció vertical.

012.- Les quatre parets, que el formen, fetes del cristall més fi, són triangles equilàters iguals, també superficialment inflats (esfèrics), de costats també linealment curvats, (arcs de circumferència), talment que per tot arreu apareixen ogives i voltes de catedral gòtica. Qualsevol de les quatre parets cristal·lines de cada cambra pot funcionar com si fos el terra per posar-hi els peus, un terra triangular, ogival i abombat cap a baix, còncau. Les altres tres parets o cares, preses conjuntament, esdevindran, aleshores, una cúpula de piràmide triangular gòtica amb tres ogives, també còncaues. Però no hi ha

gravetat. No hi ha amunt i avall. La cambra ogival es pot posar en qualsevol posició, talment estigués surant en l'espai exterior lluny de tota gravetat. No hi ha ni terra ni sostre.

02.- La transparència permet a un imaginari colom, fet de llum, de voleiar, d'una cambra a l'altra, sense barreres de cap classe. Hi ha, tanmateix, com uns estels, uns punts de llum (**P**) especials, també transparents, de diferent magnitud de lluminositat: **P1** de llum verda, **P2** de llum negra, **P3** de llum vermella, **P4** de llum blava, que representen senyals de referència i llocs d'acolliment, on el colom-llum voleiador pugui trobar repòs de tant en tant i, si més no, orientació de posició en el vol. Passarem a descriure succintament aquestes quatre classes d'estrelles:

020.- Vuit, en total, estels primers verds (8 **P1₈**), cadascun dels quals il·lumina simultàniament vuit cambres, confluents en ell per llurs vèrtexs. Quatre d'aquests estels primers verds ocupen els quatre vèrtexs de cada cambra gòtica.

021.- Vint-i-quatre, en total, estels segons negres (24 **P2₄**), cadascun dels quals mira simultàniament a quatre cambres, confluents en ells per llurs arestes. Sis d'aquests estels segons negres ocupen el punt mig de cadascuna de les sis arestes o nerviacions de cada cambra gòtica.

022.- Trenta dos, en total, estels tercers vermells (32 **P3₂**), cadascun dels quals mira simultàniament a dues cambres, confluents en ell. Quatre d'aquests estels ocupen el punt mig (baricentre de cara) de cadascuna de les quatre cares o parets triangulars de cada cambra gòtica.

023.- En el centre (baricentre de cambra) de cadascuna de les setze cambres hi ha un punt quart blau (16 **P4₁**), que il·lumina des del centre i caracteritza tota la cambra, a la qual donarà el seu nom.

024.- En resum, cada cambra forma una petita constel·lació de punts lluminosos clavats en les seves parets. Té un estel central (**P4**). Té catorze de perifèrics, que limiten amb les cambres veïnes: 4 **P3₂** vermells, al mig de cada cara, els més propers al centre, 6 **P2₄** negres, al mig de cada aresta i 4 **P1₈** verds, un en cada vèrtex, els més allunyats del centre.

025.- La suma dels estels de les quatre classes de tot el castell fan vuitanta. És, doncs, un rutilant palau desentenebrit per vuitanta lluminàries que es reflexen i repeteixen fins a l'infinit per les parets acristallades que amb llur concavitat recullen i concentren els esverats raigs de llum que tendeixen a dispersar-se.

03.- Tot saltant d'un punt a l'altre, a través d'aquestes fites lluminoses, que en direm **categories**, es pot passar d'una cambra a qualsevol de les seves veïnes i així successivament fins a les més allunyades, en totes les direccions de l'espai, en les referenciades, **P4** → **P1**, **P4** → **P2**, **P4** → **P3**, i en les innumbrables que rauen en l'endemig.

04.- Però no oblidem que les direccions, per rectes que semblin, sempre són corbes i, tant si es vol com si no, en recórrer-les, es van donant voltes més o menys amples i, tard o d'hora, es retorna al punt de partida. És la conseqüència d'aquella propietat d'aquest castell esmentada més amunt: tot i que no ho sembli, no es pot fer cap trajecte recte. El castell és tridimensional. En això no hi ha misteri. Hi ha, tanmateix, una curvatura permanent en tots els llocs del castell en una dimensió desconeguda.

05.- Com també he dit, no hi ha cap paret que limiti amb l'exterior. Totes limiten amb les d'altres cambres, de les que no es poden desenganxar. Tanmateix, per a fer això possible, aquest castell gaudeix d'unes parets singulars. Com si fossin elàstiques.

050.- Si et situes al bell mig d'una cambra, en el seu estel quart blau (**P4₁**); veuràs, com s'escau, les quatre cares triangulars còncaves amb els seus corresponents estels tercers vermells (**P3₂**) al mig; veuràs, també, els sis nervis o arestes corbs i còncaus de les ogives amb els corresponents lluent estels negres de segona magnitud (**P2₄**) i veuràs els quatre vèrtexs amb els corresponents lluentíssims estels verds de primera magnitud (**P1₈**), que marquen quatre punts cardinals insospitats, perquè no tenen res a veure amb el nord, sud, est i oest.

051.- Quan, però, et bellugues i t'acostes a una paret o a una aresta, aquestes es van aplanant o tornant rectes. En el moment de travessar-les semblen plana la paret i recta l'aresta.

052.- En passar a la cambra veïna, es van corbant en la nova direcció.

053.- I, en situar-te al centre de la cambra veïna, arestes i parets esdevenen còncaves per a la nova posició i, des d'ella, semblen convexes per a l'antiga.

06.- Aquestes són les principals característiques del Castell gòtic de les setze Cambres acristallades. No és damunt d'una terra aliena a ell. Sura en un "cel buit" on res no hi ha, o, millor, no sura enlloc. No hi ha més lloc que el que s'extén en el seu interior, sense gravetat externa, sens cap cosa que el reclami des de l'exterior. I els vuit estels verds de primera magnitud, més els vint-i-quatre estels negres de segona magnitud, més els trenta dos punts lluminosos vermells de tercera magnitud, més els setze punts lluminosos blaus de quarta magnitud formen el magnífic conjunt de vuitanta estels lluminosos que configuren la Gran Constel.lació general -la imatge de la meva realitat hiperconscient completa, de moment, mentre no surgeixin sorpreses novadores- en mig de la nit.

07.- La singular i fascinant constel.lació general sorgí, en esclat admirable, d'un gran cos celestial únic incandescent, la Mònada, misteriós Ou primigeni, on tot hi era i on res encara no hi era.

08.- Cada estel pot ser visitat, un a un, en l'actual grau de desplegament del conjunt del castell. Cada estel és tot un món, una riquesa pregona, un tresor en ell mateix,

independentment del valor dels altres estels. S'estimen molt. Juguen junts, en diverses combinacions. De llur combinació dinàmica s'obtenen meravelles, el desplegament de la infinita varietat del món. Malgrat les aparents i convencionals magnituds, no hi ha un que valgui més que un altre. Hem pres els vuit estels de primera magnitud com a explicadors de tots els altres, però hauríem pogut prendre vuit altres estels, convenientment triats com a punt de referència bàsic i els actuals estels primers esdevindrien segons, tercers o quarts. Cadascun té la seva gràcia peculiar que, en allò, el fa autoritat devers els altres. Recomano deturar-se reverencialment en cada un d'ells i revisar l'entorn des d'aquell punt de vista, des d'aquella talaia estelar. No tots hem de viure-ho tot. Però la revisió de tots els punts de referència duu a major comprensió dels altres, a millor col.laboració amb ells i a una més acurada consciència de les pròpies mancances i febleses. Cada estel puntual té veïns més o menys propers. Es pot prendre com a unitat de distància corba (riemanniana) la distància màxima entre un punt i ell mateix després d'haver donat la volta més gran possible per tot el castell (el cercle màxim). La resta de distàncies seran decimals de la unitat. Les indicarem entre parèntesi amb el superíndex (^c). També es poden expressar en graus (°) de circumferència màxima, la totalitat de la qual és de 360°.

09.- Cadascú pot triar l'amplitud del salt que vulgui fer al punt següent. Els alegres i agosarats metafísics, artistes i místics faran salts llargs. Els calculadors i seriosos científics i filòsofs caminaran pas a pas, d'un estel al seu veï. Tot saltant de l'un a l'altre es pot recórrer tot l'espai. Però es pot explorar de mil maneres diferents. Invito el lector a seguir, segons el seu gust, trajectes ben variats. Cada punt és una cruïlla que marca moltes direccions possibles, i es poden triar seqüències ben diferents amb l'obtenció de visions també ben diferents de la realitat global. El lector pot esdevenir així actor d'un seu viatge i autor d'un "seu llibre".

Barcelona, 6 d'octubre de 1997.